

Literatuur

D. A. BANNERMAN: *The Birds of the British Isles*. Illustrated by G. E. LODGE. — OLIVER & BOYD, Edinburgh and London, 1957. Vol. VI, x en 326 blz. 26 platen in kleurendruk. 63s.net.

Voor de nieuwe lezers van *Limosa* zij even opgemerkt, dat beide eerste delen van dit nieuwe Britse standaardwerk in 1953 het licht zagen. Zij werden besproken op p. 34—36 van de Bijlage bij *Limosa* 26, no. 3—4. Sindsdien verscheen regelmatig ieder jaar een volgend deel; zie de aankondigingen resp. op p. 20 van Bijlage *Limosa* 28, no. 1—2; p. 45—46 van die bij *Limosa* 28, no. 3—4 en p. 15—16 van die bij *Limosa* 29, no. 1—3.

Het thans aan de orde zijnde 6e deel — de auteur volgt de oude classificatie van het Handbook — behandelt de Ciconiidae, Ardeidae, Phoenicopteridae en een gedeelte van de Anatidae, te weten de zwanen, ganzen en bergeenden (*Tadorna* en *Casarca*).

In zijn uitgebreid voorwoord brengt de auteur dank aan vele, deels buitenlandse, ornithologen, die hun medewerking verleenden. Zo schreef Prof. VAN OORDT een speciale bijdrage over de Lepelaar in Nederland (met 2 kaarten), alsmede over het voorkomen van *Cygnus bewickii* in ons land vóór en na de afsluiting van de Zuiderzee. Dr. JUNGE verstrekke o.a. gegevens over de resultaten, verkregen met in Nederland geringe Roerdompen. Prof. GLADKOV (Moskow) schrijft over de Flamingo in de U.S.S.R., Mevrouw KOZLOVA (Leningrad) over het nestelen van *Cygnus cygnus* aldaar en verstrekte ook verder veel inlichtingen over de gebieden achter Het IJzeren Gordijn.

Van zijn eigen landgenoten geeft H. BLAIR een verhandeling over een broedkolonie van *Ardeola ibis* in Andalusië; J. CAMPBELL over de status van *Anser anser* in Schotland; G. YEATES over de broedkolonies op IJsland van *Cygnus cygnus* en *Anser brachyrhynchus* (welke laatste BANNERMAN, in tegenstelling met andere auteurs, zeer beslist als een aparte soort beschouwt). Maar de voornaamste medewerking in het pars over de Anatidae is afkomstig van R. A. H. COOMBES (Tring), die niet alleen het hele manuscript betreffende ganzen en de Bergeenden doorwerkte, maar tevens speciale bijdragen verzorgde over *Branta ruficollis* in Thracië, de positie van *Branta bernicla* in Europa tot 1953 en over de ruitrek van de Bergeend. Wat de controversen over de rassen van de Rietgans aangaat, sluit de schr. van het boek zich geheel aan bij COOMBES, die zijn oordeel baseerde op zijn onderzoek van meer dan 60 door hemzelf in Groot-Brittannië en Nederland verzamelde voorwerpen. Zo komt de auteur tot de conclusie, dat alle Rietganzen, die 's winters de Britse eilanden bezoeken, ongeacht de kleur van de snavel, behoren tot de Taiga-vorm: *Anser arvensis arvensis*. Evenals in de vorige delen worden verder vele andere auteurs uit binnen- en buitenland zeer uitvoerig geciteerd, zodat de lezer niet alleen gedetailleerd wordt ingelicht over de status van de behandelde species in

Groot-Brittannië, maar ook zeer gedocumenteerde gegevens aantreft over hun broed- en overwinteringsgebieden buiten het Britse Koninkrijk.

Van de 26 fraaie, gekleurde platen, vervaardigd door de in 1954 overleden Britse vogelschilder LODGE, bevat alleen no. 7 afbeeldingen van meer dan één soort (*Egretta alba* en *garzetta*; *Ardeola ibis* en *Botaurus lentiginosus*); alle overige geven ware stukjes natuur te zien, waarbij aan de milieuweergave de uiterste zorg is besteed.

TEN KATE.

Dr. W. MAKATSCH: „Die Vögel in Haus, Hof und Garten. NEUMANN Verlag, Radebeul. 344 blz. DM. 12.—.

Dit boekje past in de serie „Die Vögel der Seeën und Teiche” en „Die Vögel in Feld und Flur” van dezelfde schrijver. In de inleiding worden behandeld: Die Auswertung ornith. Beobachtungen; der Bau von Nistkästen und eines Futterhauses; die Kontrolle der Nistkästen; einige Worte zur Vogelphotographie; Rüpfungs- und Gewölluntersuchungen; die Präparation von Vogelbälgen; einiges zum neuen Naturschutzgesetz und zu der Vogelberingungsanordnung. Elke familie krijgt een inleiding, waarna voor de betrokken soorten volgen: kenmerken, geluid, voorkomen, trek, nest en eieren, dus a.h.w. een verkort „Handbook”, doch voor de liefhebber ruim voldoende.

Tot de vogelgroep van „Hof und Garten” rekent de schrijver ook Wielewaal, Grote Gele Kwikstaart, Pestvogel, Spechten en Kleine Torenvalk.

Zeer rijk geïllustreerd met uitgezochte foto's uit binnen- en buitenland, verscheidene zeer goed ingekleurd (Goudvink wel een beetje erg rood).

HELLEBREKERS.

Kurt GENZ und Herbert GRAFE: *Vogelfrühling auf Hiddensee*. Urania-Verlag, Leipzig, 114 blz. DM 12.—.

Dit aantrekkelijk uitgevoerde boekje met 38 kleuren- en 34 zwart/wit foto's geeft een prettig geschreven verslag van een verblijf op het in de Oostzee gelegen Duitse eiland Hiddensee. De vogelbevolking komt in grote trekken overeen met die van onze waddeneilanden, hoewel er natuurlijk verschillen zijn. De voornaamste broedvogel is de Stormmeeuw — beperkt tot 200 à 300 paren —, voorts valt de Middelste Zaagbek ons direct op. De foto's zijn van goede kwaliteit. We missen echter de Kluut — 20 jaar geleden nog broedvogel — en de Grote Stern.

TEKKE.

De volledige prospectus voor het XIIe Internationale Ornithologische Congres te Helsinki (5.VI—12.V.1958) is verkrijgbaar bij de Secretaris der N.O.U. M. J. TEKKE, Harderwijkstraat 136, 's-Gravenhage.